

Bosch en Vaartstraat 26

Gaper

Tussen de Haarlemmerhout (bos) en de Leidsevaart (vaart) bevindt zich de Bosch en Vaartstraat. Aan deze ligging heeft de wijk zeer waarschijnlijk ook haar gelijknamige naam te danken. Het is ook mogelijk dat de naam afkomstig is van de hier vroeger gelegen buitenplaats Bosch en Vaart. In ieder geval spreken verschillende bronnen spreken elkaar hierin tegen.

In 1899 wordt de buitenplaats Bosch en Vaart verkocht om op het bijbehorende landgoed een nieuwe woonwijk te bouwen. Eén van de eerste commerciële projectontwikkelingen in Nederland na de WO II. De over het algemeen grote huizen werden gebouwd in allerlei stijlen.

De laatste decennia is de buurt erg gewild geraakt bij jonge gezinnen uit bijvoorbeeld Amsterdam. Zij kiezen voor de buurt vanwege het sociale aspect en het rustige, groene karakter. Tegenwoordig spelen vooral de huizenprijzen een belangrijke rol om dat die hier zijn gestegen tot grote hoogten.

In dit bijzondere half vrijstaande herenhuis uit 1906 van architect C. van Looy was vroeger tot 1930 apotheek I. Koster gevestigd. Dat is nog te zien aan wat originele details als de voormalige winkel deur waar men de apotheek binnen ging. Het meest opvallend is de gaper aan de gevel. Heel kenmerkend voor apotheken.

In 2016 werd het huis opnieuw verkocht. De Stichting Geveltekens Vereniging Haerlem (SGVH) heeft toen de nieuwe eigenaren gevraagd of zij de gaper wilden laten restaureren. Er was zelfs sprake van twee gapers maar die tweede was inmiddels al weggegeven.

De gaper aan de gevel mocht worden gerestaureerd. Dat is gedaan door Marcel van der Veldt, docent / mentor aan het ROC Horizon College afdeling techniek, schilders. Marcel heeft een passie voor dit soort werk. Onder zijn leiding is dit gedaan door jonge schilders in opleiding.

Bij het ophalen van de gaper was het verrassend dat deze veel en veel lichter was dan hij leek. Beter bekijken liet zien dat het materiaal waarvan de gaper is gemaakt een soort gewapend kunststof is en bovendien hol. Het lichte gewicht laat zich hierdoor beter verklaren. Op de achterzijde zat zelfs een stickertje met de tekst "Made Philippine". Misschien is de gaper dus wel op de Filipijnen gemaakt.

Zoals de gaper er u ziet lijkt van hout gemaakt en om twijfelaars over de streep te trekken zitten er zelfs houtscheuren in. Bij de restauratie is dat zo gelaten.

Voor het schilderen werden eerst de toegepaste kleuren onderzocht. De restanten verf verwijderd en is de gaper in de grondverf gezet en daarna opnieuw in de originele kleuren geschilderd. Marcel vond het leuk werk en heeft het geheel belangeloos uitgevoerd.

In 2018 is de gaper weer teruggekomen op haar vertrouwde plek aan de gevel.

Bron: Jaarboek 2018 – Historische Vereniging Haerlem – Nieuws over gevelstenen – Martin Busker
Wikipedia

